

เทศน์อบรมฆราวาส ณ กุฏิหลวงตา สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ยกเล็กกัน-ให้อภัยซึ่งกันและกันเป็นประโยชน์อันใหญ่หลวง

เทศน์สมัยที่ยังหนุ่มอยู่ เทศน์สอนพระล้วนๆ รู้สึกเข้มข้นมากตลอดเลย ดูเหมือนชั่วโมงกว่าๆ เทศน์สอนพระล้วนๆ ที่วัดป่าบ้านตาด เทศน์บนศาลา ไม่มีใครมาฟัง มีแต่เทศน์สอนพระล้วนๆ แงงหม้อเล็กหม้อจืด พอขึ้นปี๊บก็ขึ้นหม้อเล็กหม้อจืด ฟุ้งๆ เลย เมื่อวานมีโอกาสนี้ให้พระเปิดฟังดู โธ มันเร็วไปเลยเหมือนปีนกล มันเร็วไปเลย โอ้โฮ ขนาดนี้เขี้ยวนะ คือเนื้อธรรมยังไม่หมด แต่ลมหายใจหมด อันนี้สุดลมหายใจ ดังฟิ้วๆ ตอนนั้นยังหนุ่มอยู่ ได้ชั่วโมงกว่าๆ ตลอด เทศน์แรงๆ เตี้ยวันไม่ไหวละ ยังเทศน์ได้อยู่บ้างนี่ก็นับว่าดีอยู่นะ ต่อไปมันก็เทศน์ไม่ได้ละ มันเหนื่อย

หลวงปู่มันท่านเทศน์เป็นบรรจงซ้ำ แต่ไม่ใช่ซ้ำจริงๆ นะ ซ้ำกว่าเรา เวลาท่านเร่งธรรมะชั้นสูงนี้ท่านก็เร็วเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ไม่เร็วเหมือนเรา เร็วตามนิสัยของท่าน เวลาท่านเทศน์ธรรมะชั้นสูง เร่งๆ เราธรรมะชั้นสูงนี้มันมักเร็วกว่านั้นอีก อย่างโยมแม่ไม่ได้หนังสือนะ อ่านหนังสือไม่ออก มาเรียนหนังสือที่หลังนี่นะ เทศน์คงไม่เคยฟังจากใครละเทศน์ทางภาคปฏิบัตินะ ก็จะได้ฟังจากเราเท่านั้น เพราะไม่ปรากฏว่าโยมแม่ได้ฟังเทศน์จากพระกรรมฐานที่ไหนนะ เทศน์อยู่วัดบ้านธรรมดา ก็อ่านหนังสือให้ฟังเทศน์ให้ฟัง โยมแม่ก็เคยฟังอย่างนั้นตลอดมา

ที่นี้บทเวลามาบวชก็ได้ฟังเทศน์เราตั้งแต่เริ่มบวชเลย คงไม่คาดไม่คิดแหละ หากได้ฟังอย่างนั้นเรื่อยไป สุดท้ายจิตก็ลงๆ เรื่อย มันหากเป็นของมันเอง ค่อยสงบเข้ามา สงบเข้ามาเอง โดยไม่คาดไม่คิดในขณะที่ฟังเทศน์เรา แม่ลงลูกนี้ก็มีโยมแม่ลงเราลงโดยหลักธรรมชาติ ไม่คาดไม่คิดแต่ไหนมาละ หลักธรรมชาติจากธรรมที่เทศน์ไป เทศน์ก็เทศน์ตามหลักธรรมชาติ เพราะเทศน์ปฏิบัติไม่ได้ออกไปไหน ตีเข้ามาๆ ไม่ได้ออกนิทานเรื่องนั้นเรื่องนี้ เทศน์ปริยัติท่านพูดไปตามเรื่องนิทานบ้างอะไรบ้าง เรื่องราวไปข้างนอก ฟังเพลินไปข้างนอกเสีย จิตมันไม่เข้าซิ เทศน์ภาคปฏิบัติมันไม่ไป ตีตะล่อมเข้ามาๆ ที่นี้จิตมันก็ฟังจ่อ เดียวก็สงบ

ก็มีโยมแม่ละที่ลงลูกชาย ธรรมดาแม่กับลูกไม่ได้ลงกันง่าย ๆ นะ ต่างคนต่างถือสิทธิ์เต็มตัว ลูกก็ถือสิทธิ์ของลูก แม่ก็ถือสิทธิ์ของแม่ มันไม่ลงกันง่าย ๆ แต่สำหรับโยมแม่นี้ลงโดยหลักธรรมชาติ เราก็ไม่เคยได้เล่า เช่นเที่ยวกรรมฐานอย่างไรๆ นี้ โยมแม่ไม่ได้ฟังเหมือนบรรดาพี่น้องทั้งหลายนะ ที่เราเที่ยวชอกซอนไปไหนมาไหนเราไม่เคยเล่า ไม่เคยพูด กับโยมแม่นี้เป็นเหมือนทั่วๆ ไป ไม่ได้เคยพูดในฐานะแม่กับลูก ไม่เคยมี เวลาไปก็ฟังพร้อมๆ กันไปเลย ที่จะไปเล่าเรื่องอะไรๆ ให้โยมแม่ฟังไม่เคย

การปฏิบัติเป็นอย่างไรต่ออย่างไร ทุกข์ยากลำบากขนาดไหนโยมแม่ไม่ทราบ คือไม่เคยเล่า ไม่เคยพูด ในฐานะแม่กับลูกคุยกันนี้ไม่เคยมี สำหรับโยมแม่เราไม่เคย ถ้าเข้าไปก็เทศน์เหมือนกันไปหมดเลย ที่จะไปนั่งคุยกับโยมแม่ไม่เคยมี แล้วก็มาฟังเทศน์ เทศน์ตอนติดกันมากเข้าๆ ก็คือเทศน์สอนคุณเพาพงา อันนั้นมันตั้งสามเดือน เก้าสิบกว่ากัณฑ์ละมัง เพราะเทศน์ทุกคืนๆ เว้นวันไหนที่เราประชุมพระเราก็บอก วันพรุ่งนี้จะไม่ได้เข้ามา เราจะประชุมพระ เราก็เทศน์สอนพระนั้นเสีย ถ้าไม่อย่างนั้นพอหกโมงเย็นจวนมืดเราก็เข้าไปในครัว ท่านปัญญาเป็นคนติดตามอึดเทปจากเรา

เทศน์โยมแม่ก็ได้ฟังทุกวันๆ ติดกัน ทีนี้ฟังมันฟังภาคปฏิบัติทางด้านจิตใจ มันไม่ได้ไปที่อื่น เทศน์มันก็เป็นหลักธรรมชาติของการปฏิบัติ จะรู้ธรรมเห็นธรรมรู้ที่ ไหนก็รู้ขึ้นจิต นั่น ทีนี้เวลาพวกเพาพงากลับไปแล้วก็นิมนต์ให้เราไปเทศน์ให้ฟัง ไม่มีแขกมีคนที่ตาม ถ้าอาจารย์ว่างแล้วนิมนต์เข้ามาเทศน์ให้แม่ฟังบ้าง ฟังเทศน์อาจารย์นี้ไม่เคยพลาด จิตนี้สงบทุกวันเลย ไม่มีครั้งใดที่จิตไม่สงบ พอเริ่มเทศน์จิตก็เริ่มจ่อเข้าไป เราก็เทศน์เรื่อยเลย ไม่ต้องบังคับ ว่าอย่างนั้นนะ คือจิตสงบเอง เสียงธรรมนั้นละเข้ามาดังแว้วๆ ในจิต มันสืบเนื่องกันความรู้ มันก็จ่ออยู่กับธรรม จ่อกับธรรมก็ถอยลงๆ แล้วเข้าสู่ความสงบ เป็นเอง

นิมนต์ให้เราไปเทศน์ แต่เราก็ไม่ได้ไปนะ คือตอนนั้นแขกยังไม่มีมาก เข้าไปเทศน์ในครัวสอนโยมแม่กับพวกเพาพงา คุณหญิงสงศรีบ้างใครบ้างมาฟังด้วยกัน นั่นเทศน์ติดกันทุกคืนเลย โยมแม่ก็ได้กำลังใจตอนนั้น เทศน์ที่ไรไม่เคยพลาด พอเริ่มเทศน์จิตก็เริ่มจ่อแล้วก็ลงแนว แนวเลย ทุกครั้งๆ ถ้าหากว่าทำลำพังตนเองแล้ว โอ้ย นั่งจนหลังจะหักมันก็ไม่ลง มันคือจิต ว่าอย่างนั้นนะ จิตมันคือ พอได้ฟังธรรมนี้ลง ไม่ต้องบังคับ เป็นเอง พุดขึ้นมาที่รู้ว่าจิตเป็นเอง ไม่มีคาตมีเดา เทศน์นี้ก็เทศน์ธรรมะก็มีแต่ดีตะล่อมเข้ามา ตะล่อมเข้ามา จิตฟังแล้วก็ถอยลงๆ สงบแนวลงไป

ตอนจะตายเราไม่เคยไปนั่งกุฏิโยมแม่สักทีนะ แม่กับลูกนั้นแหละแต่ไม่เคยไปนั่ง อย่างมากก็เดินเข้าไปหน้ากุฏิ เป็นอย่างไรละอาการการเจ็บการป่วย ถ้าไม่ใช้การเจ็บป่วยไม่ไป ถ้าเจ็บป่วยก็เข้าไปถาม ก็ลูกอยู่ข้างใน เราก็ไปยืนหน้ากุฏิเท่านั้น ไปถามเป็นอย่างไรๆ ตอนสุดท้ายนี้จวนตัวเข้ามาแล้ว โยมแม่เป็นอย่างไรละ อาการนี้จวนแล้วนะ เราก็บอกตรงๆ จะไม่กัวัน บอกเลยละ อาการหนักมากเข้าแล้ว แล้วจิตใจโยมแม่เป็นอย่างไร

นั่นละเราได้ฟังเสียงโยมแม่พูดอย่างชัดเจนเลย จับได้ทันที เรื่องร่างกายเป็นร่างกาย เรื่องจิตใจแม่ไม่มีปัญหาอะไรเลย มันผ่อนคลายตลอดเวลา แจ่วอยู่เช่นนั้นตลอดไม่เคยห่วงกับร่างกายความเจ็บไข้ได้ป่วยหนักเบาเล็กน้อยเพียงไรนั้นเลย ว่าอย่างนั้น

จิตเป็นอย่างนั้น จิตแม่ไม่หวั่น ว่าอย่างนั้น เข้าใจทันที แล้วเวลาจะไปในเช้าวันนั้นก็บอกลูก นี่แม่จะไปวันนี้แล้วนะ แม่จวนเต็มที่แล้ว ตอนเช้า พอแปดโมงกว่านิดหน่อย โยมแม่ก็เสีย เสียด้วยความสงบเงียบไปเลย แม่จะไปนะ บอก พอว่าอย่างนั้นก็ไม่นาน ค่อยสงบลง เงียบไปเลย ก็สมกับที่ว่าจิตแม่มีความสงบผ่องใสอยู่ตลอดเวลา

แม้ร่างกายนี้จะอ่อนเปลี้ยขนาดไหนก็ตาม แต่จิตไม่เคยลดละความสงบเย็นใจ และผ่องใส อยู่อย่างนั้นตลอด ไม่เคยหวั่นกับเรื่องร่างกายเจ็บนั้นปวดนี้อะไรเลย ก็ไปอย่างสบายโยมแม่ ไม่เสียทีที่ได้บวชโยมแม่ แล้วก็ได้อรรถไฉธรรมจากเราเป็นผู้สอน เสียด้วย ส่วนโยมพ่อไม่ได้อบรม ตอนนั้นเรากำลังขึ้นเวทีพุดกับกิเลส ไม่มีเวลาลำเวลามาเยี่ยมบ้านเลย โยมแม่ก็เหมือนกันตอนนั้น ก็มาตอนที่เราเอาโยมแม่บวชนี้ละ จึงได้อบรมสั่งสอนเรื่อยมาจนกระทั่งโยมแม่สิ้นไป ไม่ขาดวรรคขาดตอนในการอบรม เพราะแขกคนไปเรื่อย และเข้าไปเทศน์เรื่อย ฟังเรื่อยตลอด

ส่วนโยมพ่อนั้นเสียเสียก่อน ตั้งแต่เรากำลังเร่งความพากเพียรอยู่ ดูเหมือนจะเป็นพรรษาที่ ๑๑ ละมั้ง นั่นละเป็นเวลาที่กำลังเร่งความเพียร ไม่เกี่ยวกับใคร แต่มันก็บันดลบันดาล เรื่องจิตนี้มันไปถึงกันนะ เราก็อยู่นั้น นั่งภาวนาปรากฏแล้ว ตอนเช้ามาก็บอกว่า เออ โยมบิดาถ้าจะเสียแล้วแหละ จำวันนี้ไว้ละ ปรากฏชัดเจนเรียบร้อยแล้ว แล้วเขาจะส่งข่าวมา ก็มาจริง ๆ ตรงเป้งเลยกับวันนั้น เสียวันนั้น นี่มันไปถึงนะ

เราจึงอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้บำเพ็ญ ให้มองดูใจตนเองบ้างนะ ของเลิศเลออยู่ที่ใจ บอกชัดเจน ของเลวที่สุดก็อยู่ที่ใจ เวลานี้ใจมักจะเลว และเลวที่สุดคือธรรมเข้าไม่ได้เลย มีแต่กิเลสทำงานในหัวใจของเรา มันหมุนของมันตลอดเวลา นี่ละที่ว่ากิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์เป็นอัตโนมัตติ หัวใจสัตว์ทั่วโลกนี้กิเลสทำงานอยู่บนหัวใจโดยอัตโนมัตติ ที่เจ้าของไม่ทราบเลย ว่ากิเลสตัวเป็นภัยแก่ตนเองนั้นทำงานอยู่บนหัวใจตัวเอง ไม่ดู มันพาดิตพาดินไปไหนก็เป็นเรื่องของเราไปเสีย กิเลสมาเป็นเราเสียอย่างเดียว คิดเรื่องใดๆ ดีใจก็เป็นเรา เสียใจก็เป็นเรา แล้วจะตำหนิติโทษกันที่ตรงไหน มันไม่ได้ขัดกับกิเลส มีแต่คล้อยตามกิเลสตลอดเวลาโดยไม่รู้สีกตัว

จิตเพลิดเพลินในเรื่องใดมันก็เพลินไปตามเรื่อง เป็นกิเลสเราเพลินไปเสีย กิเลสมาเป็นเรา ดีใจก็ว่าเราดีใจ เป็นกิเลสพาให้ดีใจ พาให้เสียใจ มันทำงานของมัน เป็นอัตโนมัตตินะ ตาหูจมูกลิ้นกายสัมผัสสัมพันธ์กับอะไรกิเลสจะออกหน้าๆ ทำงานเป็นอัตโนมัตติของมันโดยไม่ต้องบังคับ หากเป็นของมันเอง อันนี้เราก็ไม่รู้แต่ก่อน ต่อเมื่อได้ภาวนาเข้าไปมากเข้าๆ ระวังดับความคิดทั้งหลายซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสนี้ให้ลดลงๆ จิตค่อยสว่างขึ้นมา สว่างขึ้นมา ผ่องใสขึ้นมา

ที่นี้อารมณ์ของกิเลสกับใจก็เริ่มเข้าใจกันแล้วว่าเป็นข้าศึกของกันและกัน ที่นี้เมื่อเริ่มเข้าใจมันก็เข้าใจหนักเข้า จิตก็จดจ่อกับข้าศึกคือกิเลส มันจะออกแงโหนมุมใดที่นี้คอยจ้องคอยมอง ทราบแล้วว่ามันเป็นตัวผู้ร้าย พุดง่าย ๆ ว่าอย่างนั้น แต่ก่อนไม่รู้ นี่ละเรื่องธรรมจึงอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้ภาวนาดูหัวใจตนเองบ้างเถอะ คือหัวใจนี้เป็นมหาเหตุ เหตุใหญ่ทั้งสอง เหตุทางกิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์ ทรมานสัตว์โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย เหมือนควายตัวหนึ่ง นั่นก็คือกิเลสมันทำงานอยู่บนหัวใจ พาคิดพาปรุงยุงเหยิงวุ่นวาย ให้ติดให้ตันตลอด เราไม่รู้ เราวิ่งตามมันตลอด

ที่ว่าเรายุงเรายาก เราไม่สบายอะไรก็ว่าเราไม่สบาย กิเลสมาเป็นเราเสียอย่างเดียวจึงไม่เห็นโทษของกิเลส คิดเท่าไรยุงเท่าไรก็พอใจยุง จนกระทั่งนอนไม่หลับก็ยังไม่รู้โทษของมัน เพราะคิดมาก คิดในอารมณ์ที่ไม่ดีถึงขนาดนอนไม่หลับ ก็ไม่ทราบว่าจะไรมาทำให้นอนไม่หลับ ก็มีแต่มันคิดมากยุงมาก เราคิดเรายุงไปเสีย ที่นี้เวลาอบรมทางด้านจิตใจเข้าไปมันระงับอาการเหล่านั้น เพราะฉะนั้นจึงตั้งจุดไว้ให้จิตอยู่กับจุดเดียว เช่นภาวนาให้ถือคำบริกรรม เอาคำบริกรรมเป็นจุดยืนของจิต ให้จิตยึดอยู่กับคำบริกรรม แล้วสติติดแน่นกันไม่ให้เผลอ ให้จิตอยู่กับคำว่าพุทโธ นั่นละคืออารมณ์ของธรรม

จิตเมื่อเกาะกับอารมณ์ของธรรม จะสร้างความเย็นขึ้นโดยลำดับ แต่เกาะอยู่กับอารมณ์ของกิเลสแล้วจะวุ่นวายไปเรื่อย ๆ เป็นทุกข์ไปเรื่อย ๆ หากความสงบไม่ได้เลย เรื่องของกิเลสไม่พาใครให้สงบ พาให้ยุงไปเรื่อย จนกระทั่งไม่ได้สติตั้ง เป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้น ที่นี้เวลาเราอบรมเข้าไป เราตั้งจุดที่ว่านี่ คำบริกรรมพุทโธมากเข้า ๆ จิตกับพุทโธอยู่ด้วยกัน นั่นละเป็นอารมณ์อันเป็นคุณของใจ คือความคิด คิดกิเลสก็ได้ คิดธรรมก็ได้ เมื่อคิดกิเลสก็เป็นพินเป็นไฟไปเรื่อย ๆ เพลิดเพลินไปเรื่อย เมื่อคิดกับธรรมใจก็ค่อยสงบตัวเข้ามา ๆ เช่นว่าคำบริกรรมคำใดก็ตามนั้นแลธรรม จิตเกาะตรงนั้นแล้ว จะเริ่มสงบเย็นเข้ามา เย็นเข้ามาเรื่อย ๆ

จนรู้ชัดเจนว่าจิตหยุดทำงาน ไม่คิดไม่ปรุงอะไรเลย มีแต่ความสว่างามอยู่ภายใน หยุดจากการคิด ชมความผ่องใส ความสว่างามของตัวเอง นี่เป็นสุขแล้วนะ ที่นี้เราเร่งเข้าไปเรื่อย ๆ มีกำลังมากเข้า ๆ ยิ่งสงบมากเข้า อารมณ์ของกิเลสไม่ค่อยกวนใจละที่นี้ มีแต่อารมณ์ของธรรมบำรุงจิตใจให้สว่างามขึ้นเรื่อย ๆ นั่นละคำว่ากิเลส คำว่าธรรม ธรรมเป็นอย่างไรที่นี้ กิเลสพาให้คิด ให้เสียคนไป ถ้าเรื่องธรรมส่งเสริมจิตใจให้มีความสงบเย็นใจ

เวลาทำไป ๆ หนักเข้า ๆ ความคิดเรื่องของกิเลสไม่ยอกคิดแล้ว แต่ก่อนไม่คิดไม่ได้ มันอยาก ไม่ยอกคิดได้อย่างไร ก็มันยอกคิดอยู่แล้ว ยอกรู้ยอกเห็นอย่างนั้น

อย่างนี้ มีแต่อยากตลอดเวลา ดึงไปเรื่อย ให้คิดให้ปรุงไปเรื่อย ยุ่งเหยิงวุ่นวายขนาดไหนจนจะเป็นจะตายก็ไม่ว่าแล้วนี่นี่ ความคิดของกิเลส ที่นี้ความคิดของธรรมเราคิดไปมากเท่าไรๆ ทางนี้ยิ่งสว่างม สบลงๆ ถึงขั้นที่หยุดก็ก็หยุด ทั้งๆ เราบริกรรมพุทโธๆ อยู่แน่แท้

ที่นี้พอจิตอึดในตัวในขั้นนั้นแล้วเข้าสู่ความสงบแนบลงไปเลย เจียบ ความคิดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรมเจียบไปเลย เหลือแต่ธรรมคือ เอกจิต เอกธรรม เอกัคคตารมณ์ มีอารมณ์อันเดียว คือรู้อย่างละเอียดเท่านั้น ที่นี้พอถอยออกมาบ๊ีบเราก็อเอาพุทโธจับเข้าไปอีก มันก็เสริมเข้าไปอีก เพิ่มกำลังขึ้นไป ที่นี้จิตไม่เคยคิดเคยเห็น นี่ละที่ว่าให้ดูจิตภาวนาให้ดูจิต มันจะบอกในตัวเองทุกอย่างอยู่ในนั้นหมด จิตเบาบางจากอารมณ์ทั้งหลายที่เคยเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ตัวเองนั้นมันจะเบาไปๆ อารมณ์ของธรรมที่เป็นคุณต่อจิตใจนี้จะสว่างขึ้นภายในใจ จิตใจเย็นสบายๆ บางทีจนอัศจรรย์ตัวเองเวลา มันสงบมากๆ เพียงขั้นสงบเท่านั้นก็อัศจรรย์แล้ว ไม่ใช่ธรรมดา จิตสงบเย็น อยู่ที่ไหนก็สบายหมด ถ้าจิตไม่วุ่นเสียอย่างเดียวกันเท่านั้น ธรรมท่านไม่พาวุ่น พาสบาย

นี่เราพูดถึงขั้นของจิตให้หนักภาวนาทั้งหลายฟัง เร่งทางสมาธิมีมากขึ้นๆ จิตยิ่งแน่นหนามั่นคง ไม่ค่อยหวั่นไหวกับอะไรง่ายๆ ไม่คิด ไม่ยุ่ง อยู่กับความสุขความสงบเย็นใจนี้ตลอด เอิบอ้อมอยู่นั้นตลอด นี่ละอารมณ์ของธรรมหล่อเลี้ยงใจเป็นอย่างนั้น ที่นี้หนักเข้าๆ สำหรับผู้ตั้งใจ เช่นพระซึ่งเป็นนักบวชมุ่งมรรคผลนิพพานจริง ท่านก็ยิ่งเร่งของท่าน ทางสมาธิมีความแน่นหนามั่นคงแล้วเรียกว่าจิตอึดอารมณ์ ไม่อยากคิดอยากปรุงเรื่องราวอะไรซึ่งเคยคิดเคยปรุง แน่วอยู่นั้นอันเดียวสบาย

ที่ท่านว่าติดสมาธิ จิตมันติดความสงบไม่อยากจะคิดอยากปรุง คิดทางกิเลสก็ไม่อยากคิด คิดทางธรรมะธัมโมก็ไม่อยากคิด คิดทางธรรมะนั้นหมายถึงปัญญาจะออก มันก็ขี้เกียจไม่อยากคิด ที่นี้พอดึงออกจากความสงบนี้ ออกไปทำงานมันไม่อยากจะออกในเบื้องต้น มันว่ากวนใจ ไม่สบาย แน่วอยู่นี้สบายดี นี่เรียกว่าจิตติดสมาธิ อย่างพ่อแม่ครูจารย์มาลากเราออก เอาตรงนี้ละ บทเวลาท่านจะเอากับเรา คือนิสัยพ่อแม่ครูจารย์ มันนี้ โอ้ย ท่านทราบเรื่องนิสัยของใครจะควรปฏิบัติอย่างไรต่อผู้ใดนี้ ท่านทราบละเอียดมาก กับเรานี้ท่านไม่เคยพูดธรรมดาคณะ คุยกันธรรมดาคณะเหมือนพ่อแม่กับลูก คุยกัน สนทนกันขนาดนั้น แต่พอหันทางด้านธรรมะนี้ท่านเปรี้ยวออกมาเลยนะกับเรา ไม่มีอ่อน

ที่ท่านขนาบออกจากสมาธิก็เหมือนกัน ถกเถียงกันเสียจนพระแตกมาเต็มใต้ถุนศาลา ไม่ลงกัน ใ้เราก็ติดสมาธิ มันก็มีรสมีชาติ มีเหตุมีผลที่ควรติด มันก็เถียงกับท่านละชิ ท่านก็จะลากออก มันจะนอนตายอยู่ในสมาธินั้นแหละ ขึ้นเลย ขึ้นนอนตายเลยนะ

นั่นละเรียกว่าเด็ด จะว่าคำหยาบโจนไม่ได้นะ น้ำหนักของธรรมท่าน แต่โลกต้องคิดว่า พุดสกปรกหรือพุดดูพุดต่ำพุดอะไร นั่นเป็นเรื่องของกิเลสที่ชอบจะยออย่างเดียว ตำนานไม่ชอบคือกิเลส

พอท่านเอาหนัก ๆ เขาก็ชดกันเท่านั้นซิ ท่านบอก สมานีนอนตายอยู่เหมือนหมู แล้วความสุขในสมานีนี่นะเทียบแล้วมันเหมือนกับเนื้อติดฟัน เนื้อติดฟันมันเอาความสุขมาจากไหน เพียงเท่านั้นละความสุขในสมานี ท่านว่า ที่นี้ท่านก็เน้นเข้าไปอีกว่า ฟาดสมานีทั้งหมดให้เป็นสมุทัยเลย เป็นกิเลสทั้งหมดเลย ท่านเอากับเรา ท่านเอาอย่างหนัก สมานีทั้งแห่งเป็นสมุทัยทั้งแห่งท่านรู้ใหม่ รู้ใหม่ขึ้นเลย นี่ท่านจะให้โละทั้งหมด สมานีนี่ ให้เอาทางด้านปัญญา มา เราก็กึ่งเลย มีช่องตรงไหนพอเอียงมันก็เอียงกันถกกัน เพราะถกหาเหตุผล ไม่ใช่ถกด้วยทริฏิมานะนี่นะ

พอท่านชดลงไปถึงสมานีเป็นสมุทัยนี้มันก็ชดกันตรงนี้ พอหลังจากนั้นแล้วยังไป ตำนานตัวเอง ทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้มีทริฏิมานะจะเอาแพ้อาชนะกับท่านนะ ถึงอย่างนั้นมันก็ยังลงไปวิตกวิจารณ์ นี่ละเริ่มแรกที่ปัญญาจะออกนะ เออ ทำไมเราก็มายู่กับท่าน มอภ กายถวายตัวทุกสิ่งทุกอย่างกับท่าน ให้เสียนให้ตีได้ทุกแบบ แต่วันนี้ทำไมจึงมาถกเอียง ท่าน เหมือนแชนเปี่ยนอยู่บนเวทีน้ำ เจ้าของว่าเองนะ ว่าเจ้าของเฉย ๆ ทริฏีที่จะต่อสู้กับท่านอย่างนั้นไม่มีละ ทำไมมันรุนแรงนักนะวันนี้ คือต่างคนต่างมีเหตุมีผลตามชั้นภูมิของตน เหตุผลของเราก็คง ก.ไก่ ก.กา เหตุผลของท่านก็ปัญญาเอก ดอกเตอร์ ว่าจั้นเออะ มันมี ก.ไก่ ก.กา มันก็เอา ก.ไก่ ก.กา พัดกับท่านละซิ

แล้วก็มาลงใจ ถ้าหากว่าไม่เชื่อท่าน คือเรายังเชื่อสมานีของเรา ถ้าไม่เชื่อท่านจะ มาหาท่านทำไม ถ้าว่าตัวเก่งก็ไปบำเพ็ญเฉพาะตัวเองซิ มาถกมาถกท่านทำไม ความรู้ ในฐานะเป็นอาจารย์กับความรู้ของผู้มาศึกษามันต่างกันอย่างไร นี่ละเอากัน ท่านเป็น ความรู้ของอาจารย์ชั้นเอกแล้ว ความรู้ของเรา ก.ไก่ ก.กา ไปถกเอียงด้วยความรู้ ความเห็นความสำคัญของตนว่าถูกต้อง ได้อย่างไร ท่านว่าอย่างไรฟังท่านซิ จากนั้นก็ เปลี่ยนละ ออกละที่นี้ ออกจากสมานี ที่มันไม่อยากจะคิดอยากปรุงเรื่องสติปัญญา ปิด ออก

ที่นี้เอา ก้าวเดินตามท่านซิ พอก้าวออกตามท่านนี้เอาละนะที่นี้ พอปัญญาเริ่ม ออก มันเริ่มรู้แปลก ๆ ต่าง ๆ ขึ้นมา ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในสมานีไม่เคยรู้ พอออกทางด้าน ปัญญา มันก็รู้แปลก ๆ ต่าง ๆ ทำให้ดูตื้นตื้นเรื่อย ๆ ที่นี้ก็หมุนเลยละทางด้านปัญญา จากนั้นก็ย้อนเข้ามาหาสมานี เอ้อ สมานีนี่มันนอนตายเฉย ๆ อย่างพ่อแม่ครูจารย์มันว่า นั่นแหละ ปัญญาต่างหากพาแก้กิเลส ที่นี้มันก็จะไปแก้แต่กิเลส มันตำหนิสมานี เลยจะ

ไม่สนใจ ฟาดที่นี้กลางคืนก็ไม่นอน กลางวันก็ไม่นอน เวลามันออกทางด้านปัญญา มันเพลินนะ

แล้วกลับขึ้นไปหาท่านอีก นี่ที่พ่อแม่ครูจารย์ว่าให้ออกทางด้านปัญญา เวลานี้มันออกแล้วนะ มันออกอย่างไร ท่านก็ว่า ก็มันไม่ได้นอนทั้งวัน บางคืนไม่ได้นอนเลย กลางวันก็ไม่ได้นอน มันหมุนตัว ๆ ตลอดเวลา นั่นละมันหลงสังขาร คือถ้ามันพิจารณาเกินไปมันเป็นสมุทัยแทรก เราไม่รู้ละ ถ้าไม่พิจารณามันก็ไม่รู้ นั่นละบ้าหลงสังขาร เอาอีกละนะ หมอบนะคราวนี้ไม่เถียง มันก็เอาของมันจนได้นั่นละ จนกระทั่งมันพิจารณาจะเป็นจะตายจริง ๆ ก็ย่อนจิตเข้ามาสู่สมาธิ พักสมาธิเสียก่อน พอพักสมาธิแล้วก็ออกทางด้านปัญญา

ที่นี้เวลาออกทางด้านปัญญาเป็นงานที่ผาดโผนโจนทะยานมากนะ .งานไม่หยุดไม่ยั้ง ได้รู้เอาไว้ คำว่าความเพียรไม่มี มีแต่ได้รู้เอาไว้ คือมันผาดโผนมาก ดูดดื่มมาก เพลินในการฆ่ากิเลส มีเท่าไรมันฆ่ากันด้วยปัญญาต่างหาก ไม่ได้ฆ่าด้วยสมาธิ มันเห็นชัด ๆ เอ้อสมาธินี้สงบขนาดไหนมันไม่ได้ฆ่ากิเลสแม้ตัวเดียว ปัญญาต่างหากเป็นเครื่องฆ่ากิเลส ที่นี้มันก็หมุนทางด้านปัญญา เลยไปใหญ่เลย จนไปเต็มเหนี่ยวมันจะตายจริง ๆ ย่อนเข้ามาพักจิต รั้งไว้ในสมาธิ ถึงขนาดเอาพุทโธไปบังคับนะ เอาพุทโธ ๆ ไม่ให้มันเคลื่อนจากนี้ เคลื่อนจากนี้มันจะโดดออกทางด้านปัญญา ต้องบังคับเอาไว้ พอเข้าแล้วก็ออก มันไม่จะเป็นจะตายจริง ๆ มันไม่ยอมเข้านะความเพลินทางด้านปัญญา

นี่ละที่นี้พอเข้าถึงขั้นสติปัญญาขั้นนี้แล้ว นั่นละมันเริ่มเห็นสติปัญญานี้ทำงาน โดยอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติ แต่ก่อนกิเลสทำลายสัตว์โลกโดยอัตโนมัติ ดังที่เรา ๆ ท่าน ๆ เป็นอยู่นี้เอง คิดแง่ไหน ๆ มีแต่กิเลสทำงาน ๆ ทั้งหมด กิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์โดยอัตโนมัติของมัน แม้เช่นนั้นสัตว์แม้รายเดี๋ยวก็ไม่รู้ละ ที่นี้พอปัญญาขั้นนี้ขึ้นแล้วมันรับกัน อยู่ที่ไหนมีแต่หมุนตัว ๆ ฆ่ากิเลสตลอดเวลา ไม่ว่าจะวิริยาบถใด เว้นแต่เวลาหลับ นอกจากนั้นเป็นเวลาสติปัญญาทำหน้าที่กับกิเลสตลอดไป ๆ แล้วก็หมุนตัวเสียด้วยนะ คิดดูซิไม่ยากพักสมาธิ นอนตายเฉย ๆ มันว่าอย่างนั้น ฆ่ากิเลสมันฆ่าด้วยปัญญา มันก็หมุนทางด้านปัญญา

ที่นี้เมื่อมันเป็นอย่างนั้นแล้ว สติปัญญาทำงานฆ่ากิเลสนี้มันก็เป็นอัตโนมัติ เป็นเอง แต่ก่อนมีแต่กิเลสทำงานเป็นอัตโนมัติบนหัวใจของเรา ที่นี้พอธรรมมีกำลังมากแล้ว สติปัญญามีกำลังมากแล้วมันจะหมุนฆ่ากิเลสตลอดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด ๆ จะมีแต่การฆ่ากิเลสตลอดไปเลย นี่เรียกว่าจิตทำงานฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติ มันก็ทราบกันละที่นี้จากนั้นมามันก็หมุนตลอด มีแต่ฆ่ากิเลสตลอดไปเลย สุดท้ายจนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้น

ไปหมดจากหัวใจ ไม่มีอะไรจะฆ่า ไม่มีอะไรจะสังหารกันแล้ว การต่อสู้กันได้สิ้นสุดลงแล้ว ในขณะที่กิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจมันจำขึ้นมา

ที่นี้สติปัญญาที่หมุนตัวเป็นธรรมจักรนี้ มันยุติได้โดยหลักธรรมชาตินะ ในเวลา มันหมุนนั้นบางทีเจ้าของร้านค้าเจ้าของเหมือนกัน สติปัญญานี้แต่ก่อนมันไปอยู่ที่ไหน บทเวลามีกำลังขึ้นมามากแล้วมันถึงหมุนไม่หยุดไม่ถอยมันเป็นยังไง วันไหนมันจะได้พักผ่อนสักที เราคิดไว้แต่ต้นว่าเวลามันลุ่มลुकคुकคลานก็พุงตนไปหรือปลอบโยนตนเอาดูไปเสียก่อนแหละ เวลานี้ยังไม่ได้กำลังวังชา ต่อเมื่อจิตใจมีกำลังวังชาละเอียดเข้าไปเท่าไรๆ จิตจะมีความสงบแนวลงไปและละเอียดลงไปเรื่อย จะเบาลงไป มันจะเบาลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งกิเลสสิ้นไปจากใจ มันขาดเอาไว้นะ แต่มันไม่ใช่ความจริง

พอมันได้ที่แล้วนี้ กิเลสกับธรรมพืดกันนี้ยังงานหนักงานหนา ไม่มีเวลาหยุดขี้เลย นอนกลางคืนนอนไม่หลับนะ ตลอดรุ่งเอาเฉยๆ มันไม่หลับ เพราะมันหมุนตัวนอนอยู่กิเลสกับธรรมพืดกันอยู่บนหัวใจ มันหมุนของมันตลอด เรานอนก็มีแต่ร่างเฉยๆ หัวใจนี้กับกิเลสมันพืดกัน มันไม่ได้นอนนะ สุดท้ายก็ลุกขึ้นมา ลุกขึ้นมา นั่งสมาธิ มันยิ่งหมุนใหญ่เลย จากนั้นก็ลงเดินจงกรม ลงไปไหนก็มีแต่หมุนอยู่ภายในๆ สุดท้ายก็สว่างขึ้นมา เอ้อวันนี้ไม่หลับเลย

พอวันหลังสว่างจ้าแล้วเป็นกลางวันมันยังไม่ยอมหลับอีก หมุนตลอดเลย เอ้อ เรานี่มันจะตายแล้วนะ แต่ก่อนก็ว่าจิตใจละเอียดล่อเท่าไร งานการจะลดน้อยลงไปๆ จะสบายไปเรื่อยๆ จนกระทั่งที่สุดของจิต ที่สุดของธรรม ที่นี้มันไม่ได้เป็นอย่างนั้น ความจริงกับความดันเดามันต่างกัน มันหมุนของมันตลอดๆ สตินี้หมุนตลอดเลย คำว่าเปลือไม่มี ขณะไหนสติปัญญาอัตโนมัติจะเปลือตัวไม่มีเลย เป็นหลักธรรมชาติของมันเอง จากนั้นมันก็ก้าวเข้าสู่มหาสติ-มหาปัญญา อันนั้นยิ่งละเอียด ซึมไปเลย กิเลสจะแยบมาตรงไหนมันขาดสะบั้นไปพร้อมกันๆ นี่จึงเรียกว่าสติปัญญามีกำลังกล้า กิเลสมีแต่คอยขาดสะบั้น โผล่หน้ามาไม่ได้เลย ถึงขั้นสติปัญญามีกำลังกล้าแล้วกิเลสตัวไหนจะโผล่ขึ้นมาี่ขาดสะบั้นไปทันทีทันใดๆ

นี่ละเรียกว่าธรรมทำงานฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติ มันก็รับกันได้กับกิเลสทำงานบนหัวใจเราโดยอัตโนมัติ ที่เรายังไม่รู้ภาษาภาษา พอธรรมได้เกิดขึ้นแล้วเป็นเครื่องรับกันทันที ว่า อ้อ ธรรมทำงานฆ่ากิเลสก็เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน อย่างว่าแต่กิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์เป็นอัตโนมัติเลย ธรรมก็เหมือนกัน เมื่อมีกำลังแล้วฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติเหมือนกัน นั่นมันก็รู้ละที่นี้ นี่ละมันหมุนตัวๆ ไปเต็มสัดเต็มส่วนแล้ว จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมด ให้เห็นประจักษ์ใจ ไม่ถามใครเลยละ สนฺทิฏฐิโก ความรู้เองเห็นเองขั้นสุดยอด กิเลสขาดสะบั้นก็เป็น สนฺทิฏฐิโก รู้ประจักษ์ตัวเองแล้วถามใคร นั่น

พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว ถ้าพูดว่าโลกก็เป็นคนละโลกแล้ว โลกวิภูวน กับโลกวิภูวน คือโลกไม่หมุน ถ้าเราเรียกนิพพานว่าโลกนะ มันเป็นคนละโลกไปแล้ว ทีนี้จิตก็หยุดหมุน จะทำงานอะไรอีกไม่มี แล้วเจ้าของก็รู้งานเจ้าของสิ้นสุดลงแล้ว ไม่มีอะไรที่จะทำ ดังที่ท่านแสดงไว้ในธรรมว่า วุสิต พุทธุมจริย กตฺ ฌณียํ นาปริ อิตถตฺ ตายาติ พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว งานที่จะควรทำคือการแก้กิเลสได้ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว งานอื่นให้ยิ่งกว่านี้ไม่มี มันก็ยุติตั้งแต่นั้นมา

ทีนี้กิเลสตัวใดที่จะมาแฝงขึ้นไม่มี จึงเรียกว่าหมด ถ้ามันยังมีอยู่สตางค์หนึ่งสองสตางค์ มันก็จะบอกว่า โอ๊ย ยังอยู่สองสตางค์ นี่มันหมดเลย ในกระเป๋าฉีกก็ขาดเฉยๆ ไม่มีเงิน ทีนี้เราจะไปค้นอะไรก็รู้กันอยู่แล้วว่ามันหมด ค้นหาอะไร ขาดสะบั้นลงไป นั่นแหละเป็นเรื่องที่อัศจรรย์เกินคาดเกินหมาย เป็นขึ้นมาโดยหลักธรรมชาติของจิตเอง เราไม่ได้คาดหมาย เนื้อความคาดหมายทุกอย่างเลย ขนาดที่ว่าน้ำตานี้ร่วงทันทีเลยนะ มันอัศจรรย์ แล้วมันเป็นโลกใหม่ขึ้นมาในหัวใจดวงนี้ โลกเก่าที่เราเคยจมมาตั้งกับตั้ง กัลป์มันเป็นอย่างไรๆ มันก็รู้มาหมด

พอถึงขั้นตัดโลกทั้งหมด จะไม่ให้สับสนต่อไปเรื่องการเกิดแก่เจ็บตายเพราะ กิเลสทำงานนี้ไม่มี เพราะกิเลสสิ้นซากลงไปแล้วไม่มีใครพาทำงานให้เกิดแก่เจ็บตาย รู้ชัด สิ้นสุดแล้วทีนี้ การเกิดตายของเราไม่มีอีกแล้ว มันรู้ชัดๆ อย่างนั้น มันมีสายมีเงื่อน ต่อมา ละเอียดขนาดไหนมันก็ตามกันมาๆ จนกระทั่งขาดสะบั้นลงไป หมดแล้วเรื่อง เชื้อที่จะพาให้เกิด ก็คือกิเลสตัวละเอียดนั้นแหละ พอมันสิ้นสุดลงไปแล้วก็หมดขาด สะบั้นลงไป จึงว่าฟ้าดินถล่ม ธรรมดาแล้วฟ้าดินเขาก็อยู่ของเขา เขาไม่ได้ถล่ม มัน เป็นอยู่ที่ระหว่างกายกับจิต กิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจนี้กายนี้มันไหวทันที

นั่นละว่าฟ้าดินถล่ม กายไหวผิงเลยทันที สะดุ้งเลย เหมือนฟ้าดินถล่ม จากนั้นก็ จ้าขึ้นมา กิเลสตัวเสนียดจัญไรขาดสะบั้นลงไปแล้วมันก็จ้าขึ้นมาเลย นี่ละความรู้ ประเภทนี้ละที่จะนำมาสอนโลก มันสอนได้อย่างไร มันรู้แล้วนั้น โอ้โหถึงขนาดนี้แล้ว ความรู้ความเป็นของจิต ถึงขนาดนี้แล้วเราจะไปสอนใครได้ ไม่มีใครเชื่อ สอนทีไรเขาก็ จะหาว่าบ้า ทั้งๆ ที่เขาเป็นบ้ากันทั้งโลกนั้นแหละ นี่มันอ่อนใจนะ

พอถึงขั้นนี้แล้วมันท้อถอยไปหมดเลย เรียกว่าทำความชวนชวายน้อย ตั้ง พระพุทธเจ้าท่านจะสอนโลก ท่านทรงมีความชวนชวายน้อย ก็เพราะว่าภาระที่สอนโลก มันหนักมาก ที่จะให้รู้เห็นตามที่พระศาสดาท่านทรงรู้น้อยากจะว่าเป็นไปไม่ได้ แม้แต่ เราเองมันก็เป็น จะสอนโลกให้รู้อย่างนี้ใครจะมารู้ได้ สอนไปที่ไหนเขาก็จะหาว่าบ้าไป หมด เพราะอันนี้ประหนึ่งว่าไม่ใช่วิสัยของโลกจะรู้ได้ ขนาดนั้นนะ เป็นเรื่องอ่อนใจที่จะ

สอนโลก สูดท้ายมันก็ลง ลงไปในจุดที่ว่า เออ อยู่ไปกินไปวันหนึ่งๆ พอยังชีวิตให้เป็นไป ถึงวาระของธาตุชั้นที่จะพังเท่านั้นพอแล้ว

คำว่าอยู่ไปๆ จะไม่เล่นกับใครเลย อยู่ในป่าในเขาพอถึงวันตาย พุดง่าย ๆ นี่ละ พอมันลงถึงจุดนี้ว่าจะไม่สอนใครแล้ว ลงขนาดนี้แล้ว คือมันสุดวิสัยที่ใครจะมารู้ได้กับธรรมชาติอันนี้ ความคิดของมันเป็นอย่างนั้น ที่นี้พอเป็นอย่างนั้นแล้วธรรมก็ขึ้นในใจเลย เราไม่ได้ลืมนิดๆ ร้อนๆ ขึ้นมา ก็เมื่อว่าธรรมประเภทนี้สุดวิสัยของโลกมนุษย์ที่จะรู้ได้เห็นได้แล้ว แล้วเราเป็นเทวดามาจากไหน ขึ้นฝั่งเลยนะ เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกันกับโลกทั้งหลาย เราทำไม่ได้ รู้ได้เพราะเหตุไร นี่ละตัวสำคัญนะ รู้ได้เพราะเหตุไร มันเป็นสายทางเข้ามา สายทางบารมีของผู้สร้างคุณงามความดีทั้งหลายสืบเนื่องมาจนกระทั่งถึงจุดนี้

เหมือนเราเดินมาสวนแสงธรรม พอมาเข้าถึงนี้แล้วมันมีทางมานี้ ไม่ใช่มาลอยๆ มาพบสวนแสงธรรมเลยทีเดียว มันมีสายทางมา อันนี้มีสายทางเข้ามา ก็คือความดีงามของเจ้าของสร้างมา บารมีการทำบุญให้ทาน รักษาศีล เจริญเมตตาภาวนา มีตั้งแต่สายทางนะ หนุนกันเข้ามาๆ พอว่าเรารู้ได้อย่างไร เพราะเหตุใด นั่นมันยอมรับทันที เพราะสายทางกับธรรมชาติอันนี้ อันนั้นเป็นทางเดินเข้ามาหาอันนี้ ยอมรับ อ้อ รู้ได้ นั่นเห็นไหมล่ะ ไม่มากก็ได้ ที่นี้รับกันแล้วนะ อ้อ ได้ ไม่มากก็ได้

ก็เพราะต่างคนต่างได้สร้างคุณงามความดีมาด้วยกัน เป็นสมบัติของตัวเองแต่ละคนๆ เหมือนกัน เมื่อถึงขั้นภูมิที่จะถึง ถึงได้ด้วยกัน เมื่อมีบุญมีกุศลแล้วถึงได้ด้วยกัน ยอมรับทันที อ้อ ได้ เราพูดตามหลักความจริง เป็นในใจขึ้นมาไม่คาดไม่คิดว่าจะเป็นอย่างนั้น เป็นเอง ใครจะคาดคิดไม่ได้ เป็นเองของมัน เวลาเป็นอย่างนั้นมันสุดวิสัยจริง ๆ เหมือนว่าไม่มีใครจะรู้ได้ในโลกนี้ รู้ได้เฉพาะเราคนเดียว อยากจะว่าอย่างนั้นนะ ไปพูดให้ใครฟังเขาก็จะหาว่าบ้าไปหมด โอ๊ย เขาก็เป็นบ้าไปแล้วไปสอนให้ลำบากลำบากทำไม อยู่ไปกินไปวันหนึ่งพอ ไปเลย มันทอดธุระแล้วนะ

พอธรรมะกระตุกขึ้นมาจึงได้รู้ตัว ถ้าว่าธรรมะเหล่านี้โลกมนุษย์จะรู้ไม่ได้ รู้ได้แต่เราคนเดียว เราเป็นเทวดามาจากไหนเราก็เป็นเหมือนมนุษย์นี้ทำไมเรารู้ได้ จากนั้นก็ไล่เข้าหา รู้ได้เพราะเหตุใด สายทาง ยอมรับทันที อ้อ มันจะไปไหนก็ไปเถอะ คนเราถ้ามีบุญมีกุศลสมภารที่สร้างมาแล้วหนุนไปเรื่อย ๆ ถึงกาลเวลาถึงเอง ไม่สงสัยเพราะฉะนั้นจึงอย่าพากันประมาทนะ

เรื่องวาทนามากวาทนาน้อย วาทนาน้อยนี้ต้องเพิ่ม กิเลสจะมากล่อมใจให้ท้อถอยน้อยใจนะ โอ๊ย เรามีวาทนาน้อย ไปไม่ไหวแล้ว เวลาถอยลงไปแล้ววาทนามากแล้วเหอ เวลาไปไม่ได้แล้ววาทนามากแล้วเหอจึงไปไม่ได้ ฟังซินะ มันน้อยก็เพิ่มเข้า

ไปซิ เหมือนเรารับประทาน รับประทานที่แรกมันอึดที่ไหน คำหนึ่งสองคำเข้าไป สอง ซ้อนสามซ้อนเข้าไปมันก็อึดของมันได้ เมื่อรับประทานไม่หยุดอึดได้ การสร้างคุณงาม ความดีถึงขั้นพอ พอ เรื่องธรรมะนี้มีพอ ไม่เหมือนกิเลสตัณหาไม่มีคำว่าพอ เรื่องกิเลส ไม่มี ไม่มีเลยคำว่าพอ

ถ้าว่าแม่น้ำเหมือนหนึ่งว่าไม่มีฝั่งมีฝาย ไหลเตลิดเปิดเปิงตลอดคือกิเลส นตฺถิ ตณฺหาสมา นที แม่น้ำเสมอด้วยตัณหานี้ไม่มี มันใหญ่กว่าแม่น้ำอีก แม่น้ำยังมีฝั่งมีฝาย กิเลสไม่มีฝั่ง เตลิดเปิดเปิง นี่ท่านสอนไว้แล้วอย่างนั้น ธรรมะนี้มี มีเป็นระยะๆ พอเป็น ระยะ เช่นอย่างสมาธิพอ เป็นสมาธิเต็มภูมิแล้ว เอน้ำมหาสมุทรมาเทแล้วเหมือนน้ำ เต็มแก้ว มันก็ไหลออกหมด นี่สมาธิพอก็อยู่แค่นั้น ทีนี้เอาปัญญาเพิ่มเข้าไปอีก พอ ปัญญาฟาดนี้กิเลสขาดสะบั้นลงหมดแล้ว ทีนี้พอสุดขีดเลย เป็นพอๆ ไปอย่างนั้น การ ปฏิบัติธรรม

นี้ได้พิสูจน์ตัวเองแล้วที่ได้มาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลานก็ เราเป็นเองแล้ว ทีนี้เวลานั้นตะเกียกตะกายถึงขั้นที่ว่าไม่หลับไม่นอนทั้งวันทั้งคืน เป็น การทำงานของธรรมโดยอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสเป็นลำดับลำดับมันก็ปรากฏแล้ว จนกระทั่ง กิเลสไม่มีเหลือ ขาดสะบั้นลงหมด มันก็ประจักษ์กับหัวใจ ไปถามใคร พระพุทธเจ้าท่าน ถามใครเวลาท่านตรัสรู้ พระสาวกบรรลุนิพพานแต่ละองค์ๆ เป็นสรณะของพวกเรา สรรณ คัจฉามิ ท่านไปถามใคร ท่านไม่ได้ถาม

สนฺทิกฺขุจฺจโก ความรู้เองเห็นเอง จากผลแห่งการปฏิบัติของตัวเอง ประจักษ์กับทุก คน ยอมรับเองๆ อันนี้ก็ไปถามใคร เมื่อมันจำขึ้นมาแล้วมันเป็นอันเดียวกันแล้ว พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ตาม สาวกองค์ใดก็ตาม นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย ไม่มีอะไรยิ่ง หย่อนกว่ากันแล้ว เป็นธรรมชาติเหมือนกันหมด มันจำมันถึงกันเลยเทียว มันรู้อยู่ชัดๆ ภายในใจแล้วจะไปถามใครอีก พูดชัดๆ นี่ละเวลาเข้าถึงเป็นอันเดียวกันแล้วก็เหมือน แม่น้ำในมหาสมุทร แม่น้ำคลองต่างๆ ที่ไหลเข้ามาๆ เวลายังไม่ถึงมหาสมุทรก็เรียกได้ ว่าเป็นน้ำคลองนั้นๆ พอเข้าถึงมหาสมุทรบัพที่นั่นเป็นมหาสมุทรอันเดียวกันเลย ไม่มี คำว่าคลองไหนต่อคลองไหน จิตเวลายังไม่เข้าถึงก็เรียกว่าคลองนั้นคนนี้ได้ บำเพ็ญ บารมีมา พอเข้าถึงจุดนั้นแล้วเป็นมหาวิมุตติ-มหานิพพานอันเดียวกันหมดเลย ให้พากันจำเอานะ

นี่ละเรื่องการสร้างคุณงามความดีมีที่ยุติมีที่หมาย ไม่เตลิดเปิดเปิงเหมือนกิเลส พาเทียว ถ้ากิเลสพาไปเตลิดเปิดเปิงก็กัปกัปกัลป์มานี้เกิดตายกองกันอยู่นั้นขนาดไหน ถ้า หากว่าเราได้ว่ารู้เรื่องของเราสลดสังเวช ดีไม่ดีจะสลบไปนะ ตายกองกันมาสักเท่าไร คน คนเดียวตายทับตายถมซากเก่าซากใหม่ของตัวเองมาสักเท่าไร นี่ละมันปิดไว้ไม่ให้รู้ ดี

ไม่ตีมันยังเอากิเลสตัวหนาๆ ชัดเข้าไปอีก ปิดบังว่าตายแล้วสูญ ก็จิตเป็นนักเกิดนักตาย มันสูญที่ไหน จิตไม่เคยสูญ นักเกิดนักตายคือจิต

กิเลสมันก็ฟาดเข้าไปว่าตายแล้วสูญ ไม่ได้หวังอะไรละ อยากทำอะไรก็ทำตามความต้องการ เพราะตายไปแล้วจะไม่ได้เกิดอีกแล้ว ยิ่งสร้างแต่บาปแต่กรรม ตายแล้วมันไม่ได้สูญนะซิ มันลงไปจมในนรก เพราะเรื่องกลมายากิเลสของตัวเอง จึงให้ฟังเสียงท่านที่เป็นจอมปราชญ์ ฉลาดแหลมคมสุดยอด ไม่มีใครเกินศาสนานะ สอนโลกได้แม่นยำที่สุดคือพระพุทธเจ้า นอกนั้นผิดๆ พลาดๆ นี่เป็นผู้สิ้นกิเลสแล้วสอนถูกต้องแม่นยำๆ ทุกอย่าง คนมีกิเลสมีแต่พาผิดพาพลาด ตกเหวตกบ่อไปเรื่อยๆ เราก็เคยเป็นมาแล้วด้วยความมืดบอดของเรา

ให้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรม เสียงครูบาอาจารย์ แล้วเราจะค่อยได้ดิบได้ดี ท่านว่าอย่างไรอย่าฝืนท่าน เราเป็นคนตาบอดอย่าอวดดี อวดดีกว่าคนตาดีมันจมได้นะ คนตาดีท่านไม่เป็นอะไร ศาสดาองค์เอก โลกวิทู รู้แจ้งโลกชัดเจนหมด ไม่ว่าตั้งแต่แรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน รู้หมดเลย ใครจะรู้ยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า แต่ท่านไม่บรรยายเฉยๆ ว่า สัตว์นรกตัวนี้ที่มันจะตกนรกหลุมนี้อยู่มันทำกรรมอะไร พระองค์ทราบหมดเลย

นี่ทำกรรมอะไรจึงมาตกนรกหลุมนี้ สัตว์นรกแต่ละรายๆ มันมีการทำกรรมมาแต่ละรายๆ เหมือนกัน ถ้าจะถามขึ้นไปก็มันทำกรรมอันนั้นๆ บวกกันแล้วมาเป็นอย่างนี้ ท่านก็ทราบหมดแต่ท่านไม่ได้บรรยาย ใครจะทราบยิ่งกว่าศาสดา ไม่ใช่อยู่ๆ ก็มาตกเอาเฉยๆ มันมีสาเหตุที่มาตก สาเหตุนั้นคืออะไร ไปทำกรรมอะไร ที่นี้ความดีงามของเราทั้งหลายก็เหมือนกันอีก ไปสวรรค์ชั้นพรหมจนกระทั่งถึงนิพพาน ไปได้เพราะเหตุใด ก็เพราะการสร้างความดี สร้างความดีมาอย่างไรบ้าง มีแถวแนวมาเหมือนกันนั่นแหละ พวกท่านจำเอานะ เออละวันนี้เทศน์เพียงเท่านี้

หลังให้พร :

หลวงตา นี่ให้อ่านอะไรตาไม่ดีก็มีแต่อี้อะๆ การฟุ้งคิดนายวิษณุ เอื้อ ฟุ้งอะไร เราก็ไม่อยากจะมันสกปรกเรื่องเหล่านี้ละ กับธรรมชาตินี้มันเข้ากันไม่ได้ ที่เราได้อุตสาหะพยายามบิบบินนี่ก็คือสงสารพี่น้องทั้งหลายนั่นแหละ ตามลำพังเราเองเป็นอะไรไม่สนใจ ก็มูตรคูตสนใจกับมันหาอะไร พูดให้มันเต็มยศนะนี่ เรื่องราวเกิดขึ้นเกิดนี้ยุ่ง มีแต่เรื่องหมากัดกันไม่ใช่เรื่องมนุษย์ ถ้ามนุษย์ต้องรู้ดีรู้ชั่วรู้ผิดรู้ถูก ยอมรับกันซิ นี่มันไม่ยอมรับมันก็เหมือนหมาละมันถึงได้กัดกัน เราเลยไม่อยากอ่าน อ่านมันก็เป็นโลกไปอีกละ เหนื่อย ยุ่งเปล่าๆ ไม่อ่านละ วันนี้จะอ่านธรรม ขี้เกียจอ่านโลกสกปรก (อ่านให้ลูกศิษย์เขารู้ไหมครับ)

เอ้า ถ้าอย่างนั้นก็อ่านไปซิ อย่าให้เราอ่านเออะ เอ้า อ่านลองดูให้ลูกศิษย์ฟัง อาจารย์ชี้แจงฟังแล้วแหละมันสกปรก ว่าไปเป็นยังไง อ่านชัดๆ ว่าไป มันเป็นอย่างงี้ ฟ้องนั่นฟ้องนี้ ทั้งเท่าทั้งกั๊กกันอยู่เนี่ย ใครแพ้ใครชนะมันเจ็บด้วยกันทั้งคู่ หมา กั๊กกัน นึกมวยต่อยกันก็เหมือนกัน ผู้แพ้ผู้ชนะเจ็บด้วยกัน ดีไม่ดีผู้ชนะเจ็บกว่าผู้แพ้ก็มี อันนี้ก็แบบเดียวกัน

ผู้กำกับ แดงขาว การฟ้องคดี นายวิษณุ เครืองาม

ตามที่ประชาชนผู้รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และคณะศิษยานุศิษย์ ของ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้ร่วมกันใช้สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย แสดงออก ซึ่งความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ณ โรงแรมเจริญโฮเต็ล จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2548 โดยได้ลงลายมือชื่อเป็นโจทก์เพื่อยื่นฟ้องนายวิษณุ เครืองาม ผู้กล่าวอ้างว่า การแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นพระราช ประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดฐาน หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 8 และมาตรา 66 ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไล้นั้น

เมื่อวันที่ (8 ธันวาคม 2548) เวลาประมาณ 09.00 น. ชมรมนักกฎหมายผู้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทนายความจาก คุณสนธิ ลิ้มทองกุล และประชาชนชาวไทยผู้รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จำนวน 45 จังหวัด ยื่นฟ้อง นายวิษณุ เครืองาม ต่อศาลจังหวัดอุดรธานีในข้อหาหรือฐานความผิดหมิ่นประมาท พระมหากษัตริย์ เพื่อให้ศาลยุติธรรมได้โปรดวินิจฉัยว่าการกระทำของนายวิษณุ เครือ งาม ดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นความผิดหรือไม่ เป็นคดีหมายเลขดำที่ 1556/ 2548 และศาลจังหวัดอุดรธานีได้นัดฟังคำสั่งศาลในวันพฤหัสบดีที่ 15 ธันวาคม 2548 เวลา 09.00 น

หลวงตา ฟัง นี้พูดว่าเป็นลูกศิษย์อาจารย์มหาบัวใช้ไหม อาจารย์มหาบัว จะบรรยายให้ลูกศิษย์ทั้งหลายฟัง พร้อมกับพวกคณะทนายความที่ฟ้องร้องกันอยู่เวลา นี้ให้เลิกกัน อย่ามาเห่ามากั๊กกัน ไม่เป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ผู้ถูกฟ้องก็ไม่มี ประโยชน์ ผู้ฟ้องก็ไม่มีประโยชน์ การยกเลิกกัน ให้อภัยซึ่งกันและกันเป็น ประโยชน์อันใหญ่หลวง ทั้งชาติ ทั้งศาสนา พระมหากษัตริย์ของเรา อันนี้แน่นอนหา มั่นคงมาก เราเห็นอย่างนั้น เราไม่อยากจะเห็นหมากั๊กกัน ยิ่งเป็นลูกศิษย์หลวงตาบัวแล้ว ไปกั๊กกันเหมือนหมางี้มันฟังไม่ได้นะ ให้เป็นคน หยุดทั้งหมด เข้าใจแล้วนะ เออะพอ

ไปหาเจอกันอะไร ให้เลิกแล้วกันไปเถอะทุกอย่าง อะไรมีผิดมีพลาดด้วยกันทุกคนคนในโลกอันนี้ เราอยู่ในเมืองไทยก็มีผิดมีพลาดเหมือนกัน ผิดก็ยอมรับว่าผิดเสีย ยอมรับกันว่าผิดเท่านั้นก็ไม่เอาโทษเอากรรมกัน เช่นอย่างรัฐบาลผิดอย่างนั้นอย่างนี้ ประชาชนทราบว่ามีทางนั้นผิด ทางนั้นก็ให้ยอมตนลงไป ทางนี้ก็ไม่เอาเรื่อง แล้วเรื่องก็สงบกันไป อย่างที่ฟ้องอันนี้ฟ้องวิษณุ วิษณุก็คือคน เราก็คือคน คนก็คือคนไทยด้วยกันมาหากัดกันทำไม ให้ต่างคนประนีประนอมเรื่องราวให้สงบลงไป นี่เป็นความถูกต้องคือเป็นเรื่องของธรรมโดยแท้ เข้าใจไหม

นี่อาจารย์มหาบัวเป็นอาจารย์ของบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย ก็ตัดสินใจลงไปอย่างนี้ เราเป็นฐานะอาจารย์ คนไทยทั่วประเทศจะมากัดกันให้เราเห็น ให้ธรรมเห็น เราเป็นลูกชาวพุทธนี้มันฟังไม่ได้ อะไรผิดถูกประการใดให้อภัยซึ่งกันและกัน ในนามของชาวไทยด้วยกัน เป็นลูกชาวพุทธด้วยกันนั่นดี เป็นธรรมแล้ว เราเห็นอย่างนี้ละ ใครเห็นด้วยไหม ไม่เห็นด้วยเอาเถียงขึ้นมา เราหาไม้มาเราจะตีปาก (คนเห็นด้วยยกมือดีไหมครับ) ยกไม้ยกก็ช่างเถอะถ้ายอมแล้ว ถ้ายอมแล้วไม่ต้องยกก็ได้ ยอมอยู่ในหัวใจพอแล้ว

เราไม่อยากจะฟังเรื่องทะเลาะเบาะแว้ง เรื่องราวฉานกันไม่ดี ไม่ใช่ธรรม การเทศนาว่าการดูว่ากล่าวประการใดเป็นเรื่องของประธานเท่านั้น เราไม่ได้เป็นเรื่องทำลาย เรื่องทำลายฟ้องร้องกันหาแห่งอันใส่กันไม่มีวันจบแหวะ ให้เอาธรรมเข้าไปตัดสิน ยอมรับกันว่าผิดถูกชั่วดีแล้วอยู่ด้วยกันได้คนเรา เท่านั้นแหละ อย่างที่ว่าทางรัฐบาลผิดอะไรๆ ก็ไม่เอาโทษ เราพูดไปตามเรื่องว่าผิดแล้วทางนั้นก็ยอมรับว่าผิด ทางนี้ก็ไม่พูดอีกก็เท่านั้นเอง ถ้าไม่ทำผิดอีกนะ ถ้าทำผิดอีกก็พูดได้วันยังค่ำ เนะมันก็ต้องมีข้อแม้

ลูกศิษย์ทั้งหลายว่าอย่างไรที่เราเทศน์นี้ ก็เราเพื่อความสมานทั้งนั้น เรานำชาติมานี้เราไม่ได้มาเพื่อความแตกร้าง เราไม่มี อย่างนั้นไม่มี มีแต่ประธานเข้า ประธานเข้าควรดูก็ดูเอาบ้าง ดูเพื่อประธานเพื่อให้ดี ไม่ได้ดูเพื่อทำลายนะ ธรรมะนี้ไม่เป็นอันตรายต่อใคร เป็นแต่ความเป็นธรรม เป็นสิริมงคลทั้งนั้น นี่ละฐานะอาจารย์เหมือนอวัยวะเดียวกัน พูดกันได้สะดวกสบาย อย่างที่ว่าตะกี้ให้เลิกกันอย่ายุ่งกันเท่านั้น เหมาะแล้ว

นี่ละความเห็นของอาจารย์ ที่อ้างเราเป็นอาจารย์ อาจารย์ก็สอนว่าอย่างนี้ ให้เลิกกัน อย่ายุ่งกัน ความยุ่งกันมันต้องต่อยกันไม่ดี กัดกันไม่ถูก เลิกกันแล้วก็ต้องเจ็บทั้งสองฝ่าย เอาแพ้อะไรกันหาอะไร ก็มนุษย์ตาตาๆ ด้วยกัน ใครก็เสาะแสวงหาความสุขความเจริญ เอาเรื่องราวมาผูกหยั่งก่อกวนกันให้ได้รับความบอบเข้าไปหาอะไรไม่ดี ไม่ถูก

นี่ก็ออกแล้วไม่ใช่เหรอ ออกทางวิทยุแล้วไม่ใช่หรือ ให้ได้ทราบทั่วประเทศไทย เรานำชาติเราไม่ได้มาเพื่อให้แตกร้าง เรานำเพื่อความกลมกลืนให้เป็นสามัคคีน้ำหนึ่งใจเดียวกันในคนไทยทั้งชาติเรา เราต้องการอย่างนั้นต่างหาก ไม่ต้องการอย่างอื่น มีทะเลาะเบาะแว้งอันไหนเราก็ชู้ก็เชี่ยเราก็ว่ามาตั้งแต่นั้น ตั้งแต่คุณทักษิณฟ้องคุณสนธิ ฟ้องหาอะไร เราก็เอาแล้วใช้ใหม่ละ ไม่ว่าแต่ทางนี้ ทางนั้นว่ามาเราก็ชด มั่นผิตนี่นะ

พ่อมากินลูกหาอะไร นั่น ให้เขาร่ำลือว่าพ่อนี้เก่งมากกินลูกของตัวเองได้อย่างนั้น เสรอ มันก็ถูกต้องแล้วเราพูด ให้เลิกกัน ที่นี้ทางโน้นเขาก็ถอนฟ้องไปก็ถูกต้องแล้ว ตามที่เราสอน อันนี้ยังมาหากัดกันที่ไหนอีก มันเป็นหมาตัวไหนเกิดลูกศิษย์หลงตาบ้วนี่นะ มันถึงได้เก่งนัก เอามาต่อยเขี้ยวสักหน่อยนะ พูดอย่างนี้เราก็พูดในฐานะลูกศิษย์กับอาจารย์ อย่าให้มีเรื่องมีราวอะไรเราไม่ชอบ ธรรมนี้สอนเพื่อความสงบเย็นใจทั้งนั้น ไม่ได้เพื่อความรำราน ไม่มีในธรรม (หลงตามेतตาทุกคนละครับ) ไซ้แล้วเมตตาทุกคน เราอยากเห็นชาติไทยของเราซึ่งเป็นลูกชาวพุทธด้วยนี้มีความสงบเสงี่ยม เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ให้อภัยซึ่งกันและกัน แล้วไม่มีโทษ สงบร่มเย็นตลอดไปนะ คนนั้นแก่นั่นคนนี้แก่นี่นี้เป็นเรื่องหาเรื่องจะกัดกัน นั่นมันเป็นเรื่องหมาไม่ใช่เรื่องคนชาวพุทธเข้าใจใหม่ละ ชาวพุทธไม่ต้องมายุ่ง เอาละพอ

รวมทองคำที่ได้ทั้งวัน ตั้งแต่เช้ายันค่ำ ได้ ๑ กิโล ๑๒ บาท ๓๗ สตางค์ (สาธุ) นี่ของดีที่เราหาอยู่ เราหาอย่างนี้ เราไม่หาเรื่องหมากัดกัน เข้าใจใหม่ ให้เลิกกัน อันนี้เราก็จะเอาเข้าเพื่อคลังหลวงของเรา เห็นไหมหลงตาคิดกับพี่น้องทั้งหลายเป็นของเล่นเมื่อไร ยังจะมากัดมาแย่งมาฉีกกันให้เห็นมันไม่น่าดูนะ นี่พยายามหามาเพื่อชาติของเราให้แน่นหนา มันคงถึงอุตุสำหรับพยายาม ทองนี้แล้วก็ยังไม่แล้วนะ ได้ ๑๑ ตันกว่าแล้วยังไม่แล้ว ยังบิดบอบตรบกวบนบรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลายมาเรื่อยๆ เพื่อจะให้ทองคำของเราแน่นหนามันคงขึ้น และชาติไทยของเราจะแข็งแกร่งขึ้นโดยลำดับ ทุกสิ่งทุกอย่างแข็งไปตามๆ กันถ้ามีอันนี้ เราคิดหมดแล้วนะที่นำพี่น้องทั้งหลาย จะว่าเป็นการรบกวบไม่รบกวบขอให้พิจารณาเอา เพื่อชาติของเราเท่านั้นละ เห็น้อยแล้วนะพอละ

ว่าไงผู้ว่าฯ เห็นด้วยไหมที่ว่าเหล่านี้ ให้เลิกกัน อายู่กัน (ครับ คนไหนคิดผิดก็ให้คิดถูก คนไหนคิดถูกแล้วก็ให้คิดถูกไปเรื่อย ๆ) อย่างนั้นซิ ให้อภัยกันเท่านั้น เราเป็นลูกคนไทยด้วยกันมากัดกันให้เมืองนอกเขาหัวเราะ ไม่สมว่าเราเป็นลูกชาวพุทธแล้วมีครูมีอาจารย์อีกด้วย ต้องฟังเสียงครูเสียงอาจารย์ ไซ้ใหม่ละ อาจารย์ไม่เคยพาทำลายคนไหนที่ไหน มีแต่ตะล่อมเข้าหากันเพื่อความแน่นหนามันคง จะไปเป็นหัวหน้าทำลายคนได้ยังไง ทำลายจิตใจเป็นเรื่องใหญ่โตมากนะ ร่างกายยอมแต่หัวใจไม่ได้ยอม ยังจะก่อกรรมก่อเวรกันอีก เอาเท่านั้นละ เห็นด้วยหรือเปล่า (เห็นด้วยครับ)

นี่ออกแล้วนะ ออกทั่วประเทศแล้ว คำพูดนี้ออกทั่วประเทศแล้ว เฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องฟ้องร้องกันนี้ เราบอกให้เลิก บอกกันเลย ไม่ใช่ของดี วันนี้เหนื่อยเพราะเทศน์มาเรื่อย ๆ เทศน์นั้นแล้วยังมาเทศน์นี้อีก เทศน์อยู่นี้ต้องชำระอธิกรณ์หมาจะกัดกันอีก เลยหนักมากวันนี้ ชำระอธิกรณ์หมาจะกัดกัน จะยังมีอยู่นั้นเห็นไหม จะกัดกัน เลิก บอก ก็ไม่ต้องกัด สบายเลย

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz